Lieta Nr.C31477913

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 27.februārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa:

tiesnese I.Škutāne,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa.

/pers. B/ (turpmāk arī prasītāja) 2013.gada 2.decembrī iesniedza Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk arī atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna /pers. D/ uzturēšanai valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 22.oktobrī prasītājai kopdzīvē ar atbildētāju piedzima bērns /pers. D/, kura dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas ikdienas apgādībā un aprūpē. Atbildētājs bērna uzturēšanā nepiedalās.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam Ls 60 jeb 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba ik mēnesi, piedziņu veicot līdz brīdim, kad bērns varēs pats sevi apgādāt, kā arī noteikt, ka spriedums ir izpildāms nekavējoši.

Prasītāja nav lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem atbildētājam 2013.gada 3.decembrī uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājam tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī tas, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2014.gada 6.janvārī tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā. 2014.gada 31.janvārī prasītājai un atbildētājam tika paziņots datums, kad tiks izskatīta minētā civillieta.

Atbildētājs nav iesniedzis paskaidrojumu par prasības pieteikumu, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē un nav pieteicis noraidījumu.

Motīvu daļa.

Tiesa, iepazinusies ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi visu kopumā, atzīst, ka prasība ir pamatota un pilnīgi

apmierināma pilnīgi.

No lietas materiālos esošās /pers. D/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka viņas tēvs ir atbildētājs /pers. C/, bet māte – prasītāja /pers. B/.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja, saskaņā ar Civillikuma 178.[1]pantu, nodrošina bērna ikdienas aizgādību, par bērnu rūpējas un viņu apgādā. Atbildētājs nenodrošina savam bērnam uzturlīdzekļus valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē tiesisko pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Tiesa konstatē, ka atbildētājs iebildumus pret prasību vai pretprasību nav cēlis.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka bērna aprūpe ir viņa uzturēšana, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana, izglītošana un audzināšana.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu. Lietā nav ziņu, ka atbildētājs nespēj uzturēt bērnu.

Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērnam ar likumu noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, to apmēru nosakot procentuālā attiecībā.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No prasības celšanas tiesā dienas līdz 2013.gada 31.decembrim minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no septiņu gadu vecuma bija *euro* 85,37 jeb Ls 60 mēnesī.

Šobrīd spēkā no 2014.gada 1.janvāra ir Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumi Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kuru 2.punktā noteikta minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 320 *euro*. Līdz ar minēto, no 2014.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no septiņu gadu vecuma ir *euro* 96 jeb Ls 67,47 mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2013.gada 2.decembri, t.i., no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā. Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai (Civillikuma 219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Ievērojot to, ka pēc pilngadības sasniegšanas bērns pats iegūst pilnīgi tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu Prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 35., 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva *euro* 172,80 jeb Ls 121,44 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi *euro* 5,59 jeb Ls 3,93, kas sastāv no ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītiem izdevumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus un ievērojot, ka saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, kā arī katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, tiesa uzskata, ka sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpilde nosakāma nekavējoties. Savukārt sprieduma daļai par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgs izpildes termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa.

Tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 190., 193., 204.[1], 205., 250.[25]pantu

n o s p r i e d a

/pers. B/ maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi *euro* 85,37 (astoņdesmit piecus euro 37 centus) jeb Ls 60 (sešdesmit latus), sākot no 2013.gada 2.decembra, un līdz 2013.gada 31.decembrim.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi *euro* 96 (deviņdesmit sešus euro) jeb Ls 67,47 (sešdesmit septiņus latus 47 santīmus), bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 1.janvāra, un līdz bērna pilngadībai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus – *euro* 172,80 (viens simts septiņdesmit divi euro 80 centus) jeb Ls 121,44 (viens simts divdesmit vienu latu 44 santīmus) valsts nodevu, kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus – *euro* 5,59 (pieci euro 59 centi) jeb Ls 3,93 (trīs lati 93 santīmi) ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 27.februāra, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Škutāne